

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Beredskapsstab

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Gearggusvuodá hovdengoddi

Miljøverndepartementet

Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref

Deres dato

Vår ref
Sak 2010/4839
Ark 460

Vår dato
14.03.2011

Saksbehandler/direkte telefon: Elin Gunnarsdottir Larne - 789 50 322

Innspill til høring av NOU 2010:10 Tilpassing til et klima i endring

Vi viser til departementets høringsbrev av 16. desember 2010, der Fylkesmannen i Finnmark inviteres til å komme med høringsuttalelse til NOU 2010:10 *Tilpassing til et klima i endring*.

Fylkesmannen i Finnmark mener NOU 2010:10 *Tilpassing til et klima i endring* gir et verdifullt oversiktsbilde over de utfordringene vi må forberede oss på å møte som følge av de kommende klimaendringene.

Med basis i vår kunnskap om fylket og erfaringer med kommunenes klimatilpassingsarbeid vil Fylkesmannen særlig understreke viktigheten av at de følgende foreslåtte tiltak i NOU 2010:10 blir fulgt opp i praksis.

- **Styrket plankapasitet og plankompetanse i kommunene.**

Utvalget peker på arealplanlegging og arbeidet med samfunnssikkerhet, av eksisterende myndighetsfunksjoner som vil være sentrale i arbeidet med klimatilpassing. Gjennom arealplanleggingen kan kommunene styre ny utbygging og infrastruktur til områder som er mindre sårbare for klimaendringer. Klimatilpassing bør bli en naturlig integrert del av arealplanlegging.

Fylkesmannen vil derfor særlig trekke fram utvalgets anbefalinger om å styrke kommunenes plankapasitet og plankompetanse.

- **Bedre kartgrunnlag og fokus på kartlegging av arealer med naturskadepotensial**

Vellykket arealplanlegging er avhengig av et godt kartgrunnlag. Detaljeringsgraden i høydegrunnlaget er i områder av fylket såpass grov at det innebærer en vesentlig usikkerhet ved planlegging, for eksempel av hensynssone mot havnivåstigning og stormflo. Det bør derfor bevilges midler til utarbeidelse av større detaljeringsgrad i kartgrunnlaget til kommunene i tråd med utvalgets anbefalinger.

Med klimaendringene forventes det en økning i naturfarer som skred og flom. Utvalget peker på et særlig behov for bedre kartlegging av områder som er utsatt for naturfarer. God nok kunnskap om potensielle fareområder er av vesentlig betydning for at kommunenes skal kunne ta de nødvendige hensyn i sin arealplanlegging.

- **Metoder for å planlegge for endringer i risiko- og sårbarhet på lokalt nivå.**

Klimaendringene krever at man i alle planprosesser må ta høyde for økt usikkerhet, og dette stiller nye og endrete krav til planmyndighetene. Her er det behov for veiledning til hvordan kommunene skal planlegge med tanke på endringer i lokal risiko og sårbarhet som følge av klimaendringene.

- **Tilpasning av plantemateriale**

I NOU 2010:10 påpekes det at utvikling av bedre tilpasset plantemateriale og teknologi vil være en forutsetning i vår tilpasning til et klima i endring. Det sies videre at dagslengden likevel vil kunne avgrense mulighetene for planteproduksjon, selv om temperaturøkning gir mulighet for lengre vekstsesong.

Dette siste er spesielt viktig for Nord-Norge. Tilpasning av plantemateriale er sentralt i denne sammenheng. Det norske markedet for nye plantesorter er lite, og det nordnorske markedet er enda mindre. Om man ønsker å se framover og utnytte mulighetene i tilpasning til de framtidige klimaendringene, bør man likevel ikke se bort fra Nord-Norge som et eget marked.

Graminor må få økonomi til også å foredle plantesorter som er tilpasset lys og temperatur i Nord-Norge.

- **Kunnskap om klimaendringenes konsekvenser for hav og kystsonen, og økt risiko for spredning av uønskede fremmede arter**

Vi vet ennå for lite om hvilke konsekvenser klimaendringene vil få på livet i havet.

Fylkesmannen vil støtte utvalgets anbefalinger om å øke kartleggingen og styrke kunnskapen om konsekvensene av økte havtemperaturer og forsuring i havet.

Utvalget peker også på økt risiko for introduksjon av fremmede arter. Fylkesmannen vil anbefale en større forskningsinnsats for å kartlegge effektene fremmede arter har på det marine økosystemet.

- **Særskilte tiltak for sjøfart i nordområdene.**

Mulighetene for økt aktivitet i Arktis er omtalt særskilt i NOU 2010:10. Det er forventninger til en økning i både fiskeri, petroleum og maritim sektor. Utvalget anbefaler at havner, redningstjeneste og beredskap i Nord-Norge får ekstra prioritet i tiden framover. De anbefaler også at det legges særlig vekt på å utvikle regelverk, overvåknings- og styringssystem og kompetanse for å mestre de utfordringene som vil følge av økt skipstrafikk i Polhavet.

- **Fokus på kritisk infrastruktur og et robust strømnnett**

Kraftforsyningen er viktig for at det meste av annen samfunnsviktig infrastruktur skal fungere. Dette er en sektor som er utsatt for elementene, og som i framtiden vil være utsatt for effektene av klimaendringene. Det er derfor viktig at det ved utbygginger og utbedringer blir tatt høyde for økte klimapåkjenninger i planleggingen.

Utvalget beskriver kraftforsyning som en bransje med relativt høy tilpasningskapasitet, men de sier og at på grunn av aldring i forsyningsnettet er det og store behov for reinvesteringer og utbedringer innen kraftforsyningen. Nord-Norge fikk tidligere i vinter en påminnelse om samfunnets sårbarhet ved bortfall av strøm, da man opplevde brudd i en 420 kv kraftledning mellom Ofoten og Kvandal.

Sett i lys av de kommende klimaendringene, blir det ekstra viktig at man holder fortsatt fokus på opprustning av forsyningsnettet til Nord-Norge.

Med hilsen

Ronny Schjelderup
fylkesberedskapssjef

Elin Gunnarsdottir Larne
rådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk.